

veielse af dette Punkt. Jeg hørte vel, at der i Gaar fra ærede Medlemmers Side fremkom Bemærkninger, hvorved de udtalte sig for at arbeide hen til, at der tilstodes Kommuner, som ere særlig bebyrdede, Halvdelen eller et lignende Beløb af Amtsfattigkassen til Dækning af disse overordentlige Udgifter, men jeg ser ikke rettere, end at Spørgsmaalet ikke løses tilfredsstillende paa denne Maade. Man maa først gjøre sig det klart, om de vedkommende Skatteydere, hvem de høie Skatter ere paalagte, selv kunne modarbeide Udgifternes Stigning, men dertil tror jeg, man maa svare, at dette er dem aldeles umuligt. Det er bekendt, at de vedkommende Skatteydere ere aldeles ude af Stand til at kunne modvirke, at der kommer flere og flere Beboere, som blive trængende til Understøttelse, navnlig derved, at Udstyningen af Jord paa Selveiendomme er noget dem aldeles Uvedkommende; der er fra Kommunalbestyrelsernes Side aldeles Intet at gøre derimod. Om der end ved Paategningen af vedkommende Andragender udtryffeligt nævnes, at der er Nok af det Slags Folk der i Egnen, og at den tror, at de Paagældende ville kunne blive til Byrde, bliver der dog ikke fra Ministeriets Side taget Hensyn dertil. Ministeriet har altid billiget og indrømmet Udstyning i det Mindre. Derimod staaer det nærmere i Gudssejernes Magt at afværge, at der bliver saa mange Beboere, hvor der kan være Tale om, at de kunne falde Kommunen til Last. Man har vel her indvendt, hvad der ogsaa tidligere er blevet gjort gjældende, at det er en Fordel for Kommunerne, at der i dem er en stor Arbejdsraft tilstede, og det er ganske vist, at Folk, hvor der er en stor Arbejdsraft, bedre kunne faae deres Arbejde udført, men naar af to Kommuner, der ligge op til hinanden, den ene er tiltagen med Hensyn til Befolkning og har det i sin Magt at forhindre, at mange Beboere i den blive trængende, medens den anden ikke har dette i sin Magt, er det jo let for Arbejdsklassen at gaa til denne anden Kommune og der søge sit Erhverv. Man kan altsaa ikke uden videre sige, at Arbejdernes Arbejdsraft netop bliver opslidt paa det Sted, hvor de opholde sig. Derved at Fædstedet og Opholdsstedet efter 18 Mars Alderen nærmest betragtes som Forsørgelsessted, vil der blive lagt Byrde paa den anden Kommune. Jeg skal give et oplysende Exempel paa, hvilke Konflikter saadanne Tilfælde kunne fremkalde, uden at det staaer i Vedkommendes Magt at sjerne de Banfeligheder, som derved kunne opstaa. Der er i min Egn en Fattiggaard, hvori to Kommuner deltage. De holde der en Bestyrer og en Bestyrerinde, hvilke hidtil have været gifte Folk, og deres Børn, som blive fødte paa Anstalten, ville altsaa falde den ene Kommune til Byrde, hvis de engang i Tiden blive trængende. Ved Oprettelsen af Anstalten blev det udtryffeligt udtalt, at de to Kommuner skulde dele Byrden ligelig og opgjøre Alt saaledes,

at de bare Byrden i Fællesskab, men nu indtraf det Tilfælde, at der blev født nogle Børn, og dette har bragt dem paa den Tanke, at de ikke i Fremtiden bør antage gifte Folk til at være Bestyrere der, idet nemlig den ene Kommune maa komme til at forsørge Børnene. Dette er vel kun en mindre Sag, som man kan synes ikke har nogen særlig Betydning, men jeg tillader mig dog at fremdrage den, fordi den har vakt Opmærksomhed, og jeg tror, at den i det Hele taget har virket uheldig paa den omhandlede Anstalts Fremtid. Man maa nemlig betænke, at det maa være Op-gaven at faae saa dygtige og vel skikkede Folk til disse Forretninger som muligt, men det kan ikke altid naas, naar der skal tages forskjellige andre Hensyn. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) oplyste igaar, at det ikke altid staaer i Kommunernes Magt at forhindre, at visse Folk mulig kunne falde Kommunen til Byrde, og navnlig fremhævede han i saa Henseende Indflydelsen af Fabrikantæg. Jeg skal tillade mig at supplere dette ved at nævne Jernbaner, der gaa igennem forskellige Kommuner eller Sogne. Det staaer heller ikke i Kommunernes Magt at forhindre de Folk, som virke derved, fra at bosætte sig der, og de deres Børn kunne da med Tiden falde disse Kommuner til Byrde. Det maa vist staa klart for Enhver, at det ikke staaer i Beboernes Magt at modarbejde, at der kommer mange saadanne Beboere til en Egn; men jo mere befolklet Egnen bliver, jo mere den bliver overfyldt med Arbejdsfolk, desto vanskeligere bliver det for disse at faae Arbejde, og mange af Arbejderne blive derved afstaaene fra at kunne erhverve saa Meget, som de vilde kunne erhverve, hvis Egnen ikke var saa overfyldt. Disse Folk maa jo bidrage til Fattigudgifternes Forsøgelse paa en saadan Maade, at det kan komme til at hvile høist trykkende og ubilligt paa den enkelte Kommune. Derimod synes jeg, at Meget kunde tale for, at Byrden, i Stedet for at hvile paa Sognekommunerne burde gaa over til Amtskommunerne, thi da kunde der faas en mere ligelig Fordeling mellem de forskellige Kommuner; men da det maasse de første Gang, at denne Tanke er kommen til Orde, skal jeg ikke fordrifte mig til at tro, at denne strax vil blive tagen til Følge. Jeg fremsætter den derfor kun for, at det kan blive overveiet og prøvet, hvor vidt der kan være nogen Tanke om, at vi i Fremtiden kunne faae en saadan Ordning. Der er i Lovforslaget, og da navnlig i §§ 67 og 68, opstillet nogle tilsyneladende Rettelser, men det forekommer mig at være noget tvivlsomt, hvor vidt disse Fattiggaarde, som Amtsraadet skal indrette, ville være nyttige, thi der staaer ikke, hvor meget der skal betales. Naar flere Kommuner have bygget Fattiggaarde, som have kostet dem mange Penge og megen Opoffrelse, og naar disse Kommuner dog skulle betale det Samme som de Kommuner, for hvilke det paa Grund af